

ด่วนที่สุด

ที่ อส ๐๐๐๗(พก)/

2208

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส26987

วันที่ : ๑๖/๑๕/๖๑ กน ๕

วันที่ : ๐๒ มี.ค. ๖๑ เวลา : 14:26

สำนักงานอัยการสูงสุด

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวและการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๔๘๐๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวและการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา) มาเพื่อดำเนินการ จึงขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่สมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตบางประการเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) ตามร่างมาตรา ๑๖๑/๑ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องคดี ซึ่งเป็นกรณีที่ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องเอง โดยในกรณีราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องนั้นย่อมต้องมีการไต่สวนมูลฟ้องอยู่แล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๑) ดังนั้น การที่ข้อเท็จจริงจะปรากฏต่อศาลเองว่าเป็นการฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงนั้น ย่อมที่จะต้องเกิดจากคำให้การต่อสู้ของจำเลย ดังนั้น หากจำเลยไม่ได้ให้การไว้ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง “ความจะปรากฏต่อศาลเอง” ได้ในกรณีใดบ้างอันจะทำให้ศาลมีอำนาจนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณาตามร่างมาตรา ๑๖๑/๑

(๒) ตามร่างมาตรา ๑๖๑/๑ ข้อความที่ว่า “โจทก์ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต” มีความหมายและหลักเกณฑ์พิจารณาอย่างไรในการที่ศาลจะนำมาพิจารณาในการที่ศาลจะมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องตาม มาตรา ๑๖๑/๑ นี้ เนื่องจากการฟ้องคดีต่อศาลนั้นตามปกติย่อมเป็นการกระทำโดยชอบเพราะเป็นการที่ราษฎรผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยใช้สิทธิของตนทางศาลอันเป็นสิ่งที่กฎหมายอนุญาต การใช้สิทธิเช่นนี้ไม่เป็นการผิดกฎหมายแต่อย่างใด

(๓) การฟ้อง ...

(๓) การฟ้องคดีอาญาต่อศาลเพื่อให้จำเลยได้รับโทษทางอาญาและหากเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ผู้เสียหายก็มุ่งหวังที่จะได้รับชดเชยค่าเสียหายจากการกระทำของจำเลยด้วย ดังนั้น การที่ร่างมาตรา ๑๖๑/๑ กำหนดว่าหากราษฎรใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือบิดเบือนข้อเท็จจริง “เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยหรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ” เป็นการบัญญัติกฎหมายที่ไม่มีการวางหลักเกณฑ์ให้ศาลใช้ในการพิจารณาและสามารถตีความได้กว้างอันอาจทำให้กระทบต่อการใช้สิทธิฟ้องคดีของราษฎร

(๔) การที่ร่างมาตรา ๑๖๑/๑ บัญญัติ “ห้ามโจทก์ยื่นฟ้องคดีนั้นอีก” เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๔) ได้นิยามคำว่า “โจทก์” หมายความว่าพนักงานอัยการหรือผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีอาญาต่อศาล ซึ่งในคดีความผิดอาญารฐานหนึ่งนั้นอาจมีผู้เสียหายที่เป็นราษฎรหลายคน ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความควรที่จะบัญญัติให้ชัดเจนว่าเป็นการห้ามยื่นฟ้องเฉพาะตัวบุคคลคนนั้น ไม่รวมถึงราษฎรคนอื่นที่ได้รับความเสียหายหรือพนักงานอัยการด้วย

(๕) การที่ร่างมาตรา ๑๖๑/๑ บัญญัติว่า “ศาลจะมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องก็ได้” เห็นว่า การบัญญัติกฎหมายในลักษณะนี้ทำให้เห็นว่าเป็นดุลพินิจของศาลที่จะมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องหรืออาจจะประทับฟ้องก็ได้ ซึ่งศาลจะใช้หลักเกณฑ์ใดมาพิจารณาว่ากรณีใดศาลจะไม่ประทับฟ้องหรือกรณีใดศาลจะประทับฟ้อง เพราะการใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงตามร่างมาตรา ๑๖๑/๑ เป็นปัญหาสำคัญที่กระทบต่อการใช้สิทธิของประชาชนในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(๖) ประการสุดท้าย หากกรณีความปรากฏต่อศาลภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องไปแล้วว่ามีการใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือมีการบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยหรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ ศาลมีอำนาจที่จะเพิกถอนคำสั่งที่ประทับฟ้องไว้แล้วได้หรือไม่ อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางปิยะพันธุ์ อุดมศิลป์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย

โทร. /โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๙๑

E-mail : dlaw@ago.go.th